

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 318)

Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/478, 1/474, 1/454)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2895

5.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan İlişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/690 Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-721/5174

1.12.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınızca arzı Bakanlar Kurulunca 24.10.1997 tarihinde kararlaştırılan "Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇE

21.12.1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunla, sözkonusu genel müdürlüklere 250 milyon liralık döner sermaye tahsis edilmiştir.

Ancak daha sonraki yıllarda hem Bakanlığın adı değiştirilmiş, hem de Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı teşkilatı yeniden düzenlenmiş ve 969 sayılı Kanunda sözü edilen genel müdürlükler yeniden kurulan merkez hizmet birimleri arasından çıkarılmıştır.

Bu nedenle, 969 sayılı Kanunun adında ve ilgili maddelerinde bu yönde değişiklik yapılması zorunlu hale gelmiştir.

Diğer taraftan, 969 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle tahsis edilen döner sermaye miktarı, sermaye limitinin dolması sebebiyle Bakanlar Kurulunun 29.4.1976 tarihli ve 7/4808 sayılı, 18.3.1981 tarihli ve 8/2563 sayılı kararlarıyla toplam 500 milyon liraya yükseltilmiştir.

Döner sermaye işletmeleri, kendilerine yıllık iş programlarıyla verilen hizmetleri başarıyla sonuçlandırırken, hizmetin gereği olarak demirbaş alımları yanında gelir getirici aktif yatırımları da gerçekleştirmişlerdir. İşletme faaliyetlerindeki bu bilyüne karşısında, sermaye limitinin sabit kalışı sebebiyle döner sermaye kısa sürede durgun hale gelerek, likit değerlerin büyük bir bölümü sabit değerlere dönüşmüştür.

Belirtilen bu durumun tabii bir sonucu olarak, dönem sonu kârlarının süresi içinde Hazineye yatırılmasının mümkün olmaması nedeniyle, işletmeler borç ödeme yükümlülüklerini yerine getiremez hale gelmişlerdir.

Belirtilen sebeplerden dolayı, 969 sayılı Kanuna göre kurulan toplam 193 adet döner sermaye işletmesi hizmet veremez hale gelmiş, sabit varlıkların (tesis, demirbaş eşya v.s.) nominal sermayenin üzerine çıkması sonucu büyük nakit açıkları başgöstermiştir.

Yetiştirici ve çiftçilere önemli hizmetler veren ve pek çok tarım girdisi sağlayan döner sermaye işletmelerinin fonksiyonel hale getirilmesi ve yukarıda belirtilen aksaklıkların giderilmesi amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 441 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yeniden teşkilâtlanmış ve 969 sayılı Kanunda bahsi geçen genel müdürlükler mülga hale gelmiştir. Bu nedenle, 969 sayılı Kanunun adı değiştirilmektedir.

Madde 2. — 969 sayılı Kanununun 1 inci maddesi ile işletmelerin tamamına tahsis edilen 250 milyon liralık döner sermaye çok kısa bir zaman sonra yetersiz hale geldiğinden, bu miktar, Bakanlar Kurulu Kararı ile 500 milyon liraya yükseltilmiş; ancak işletme faaliyetlerindeki büyüme bu miktarı da çok kısa bir zamanda anlamsız hale getirmiştir.

Bu bakımdan, toplam olarak 193 adet işletmeye tahsis edilmek ve işletmelerin faaliyetleri sonucunda elde edecekleri gelirlerden karşılanmak üzere, yapılan düzenlemeyle nominal sermayenin 50 milyar liraya yükseltilmesi öngörülmektedir. Bunun için Hazineye herhangi bir yük getirilmeyecek; tamamı ödenmiş hale gelen nominal sermayenin sınırları artırmak suretiyle işletmelerin elinde bir miktar sermayenin kalması ve faaliyetlerini sürdürülebilmek imkânı sağlanmış olacaktır.

Madde 3. — 969 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen faaliyet alanları, 441 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığına verilen görevlerin tamamını kapsamaktadır. Bu maddede yapılan değişiklik ile işletmelerin faaliyet alanları Bakanlığın görevleriyle uyumlu hale getirilmektedir.

Madde 4. — Taşra kuruluşlarında faaliyet gösteren işletmelerin bütçelerini, hesaplarını, bilançolarını incelemek ve düzenleyerek onay'a sunmak ve işletmelerin her türlü işlemlerini kontrol etmek ve yönlendirmek gibi görevleri olan merkez biriminin, 3046 sayılı Kanuna uyumunu sağlamak üzere "Şube Müdürlüğü" olarak düzenlenmesi amacıyla bu değişiklik yapılmaktadır.

Madde 5. — 969 sayılı Kanunda geçen "Tarım Bakanlığı" ifadeleri "Tarım ve Köyişleri Bakanlığı" olarak değiştirilmektedir.

Madde 6. — Yürürlük maddesidir.

Madde 7. — Yürütme maddesidir.

Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu

24.8.1999

Esas No. : 11478

Karar No. : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı, Tarım ve Köyİşleri ile Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katıldığı 12.8.1999 tarihli Komisyonumuz toplantısında görüşülmüştür.

Kanun Tasarısının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde, Hükümet temsilcileri;

- 21.12.1967 tarihli 969 sayılı Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunla adı geçen genel müdürlüklere 250 milyon lira döner sermaye tahsis edildiği, bu rakamın 18.3.1981 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile 500 milyon liraya çıkarıldığını,

- Döner sermaye işletmelerinin iş programlarını başarıyla yerine getirdiğini, hizmetlerini yerine getirebilmek amacıyla demirbaş alımları yanında gelir getirici aktif yatırımları da gerçekleştirdiğini,

- İşletme faaliyetlerindeki büyüme karşısında sermaye limitinde artış olmaması nedeniyle nakit değerlerin büyük bir bölümünün sabit değerlere döndüğüünü,

- Dönem sonu kârlarının süresi içinde Hazineye yatırılmaması nedeniyle işletmelerin borç ödeme yükümlülüklerini yerine getiremediğini,

- Bugün için sayıları 227'yi bulan işletmelerin Hazineye yılda yaklaşık bir trilyon lira gelir getirdiğini, ancak çiftçilere çok önemli tarım girdisi sağlayan işletmelerin sermaye yetersizliği nedeniyle atıl duruma düştüğünü,

İfade etmişlerdir.

Hükümet temsilcilerinin açıklamalarını olumlu bulan Komisyonumuz Kanun Tasarısının maddelerinin müzakeresine geçilmesini oybirliği ile kabul etmiştir.

Kanun Tasarısının maddelerinin müzakeresi sonucunda;

1. Kanun Tasarısının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

2. Ülkemizde yaşanan enflasyon nedeniyle işletmelerin nominal sermayelerinin sabit kalmasının, kısa zamanda yeterliliğini kaybetmesi, Tarım ve Köyİşleri Bakanlığının genel bütçe imkânlarının son yıllarda azalması nedeniyle Tasarının ikinci maddesi yeniden düzenlenmiştir.

3. Kanun Tasarısının birinci maddesi ile yapılan değişikliğe paralellik sağlamak üzere ikinci maddeden sonra gelmek üzere yeni bir üçüncü madde ilave edilmiştir.

4. 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen faaliyet alanlarının 441 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile Bakanlığa verilen görevlerin tamamını kapsamaması, döner sermaye işletmelerinin faaliyet alanlarının, Bakanlığın görevleriyle paralel hale getirilmesi amacıyla Tasarının 3 üncü maddesine bir fıkra eklenmiş ve madde 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

5. Döner sermayeli işletmelerin, buldukları yerlerdeki Genel Bütçeli kuruluşlarla iç içe çalışmakta olması, zaman zaman kuruluş ile işletme arasında görev, yetki ve sorumluluk çelişkilerinin ortaya çıkması, Genel Bütçeli kuruluşta çalışmakta olup da döner sermaye işletmesinde önem-

li görevler üstlenen ve sorumluluk taşıyan personele döner sermaye işletmelerinin kadro yetersizliği nedeniyle herhangi bir ödeme yapılamamaktadır.

Kadroları döner sermaye bütçelerinde olmayan, ancak döner sermaye işletmelerinde ek görev verilen personele döner sermaye bütçesinden ek görev ücretinin ödendiği bir çok kuruluşun olması nedeniyle Kanun Tasarısına 3 üncü maddeden sonra gelmek üzere yeni bir 5 inci madde eklenmiştir.

6. Kanun Tasarısının 4 ve 5 inci maddeleri 6 ve 7 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

7. Kanun Tasarısına yeni 8 ve 9 uncu maddeler eklenerek 867 sayılı Ziraat Vekâletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanunla kurulan döner sermaye işletmelerinde görev yapan personelin aynen bu Kanun Tasarısı ile verilen ek ödemelerden yararlanmaları sağlanmış, ayrıca işletmelerin faaliyet alanları Tarım ve Köyişleri Bakanlığının görevi ile uyumlu hale getirilmiştir.

8. Kanun Tasarısına 867 sayılı Kanunda değişiklik yapan 2 ek maddenin eklenmesi nedeniyle Tasarının başlığı Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve 867 sayılı Ziraat Vekâletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanuna Bazı Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı olarak değiştirilmiştir.

9. Kanun Tasarısının 6 ncı ve 7 nci maddeleri 10 ve 11 inci maddeler olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereğince Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Abdullah Turan Bilge</i>	<i>Hasan Kaya</i>
Konya	Konya
Sözcü	Kâtip
<i>Evren Bulut</i>	<i>Numan Gültekin</i>
Edime	Balıkesir
Üye	Üye
<i>Ali Halaman</i>	<i>İsmet Vursavuş</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
Mehmet Özyol	<i>Latif Öztekin</i>
Adıyaman	Elazığ
(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye
<i>Mihrali Aksu</i>	<i>Necati Albay</i>
Erzincan	Eskişehir
Üye	Üye
<i>M. Sadri Yıldırım</i>	<i>Ali Özdemir</i>
Eskişehir	Gaziantep
Üye	Üye
<i>Yücel Erdener</i>	<i>Mehmet Serdaroğlu</i>
İstanbul	Kastamonu

Üye
Musa Demirci
Sivas
(İmzada bulunamadı)

Üye
Abdullah Veli Seyda
Şırnak

Üye
Maliki Ejder Arvas
Van

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TARIM BAKANLIĞI ZİRAAT İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İLE ZİRAİ MÜCADELE
VE ZİRAİ KARANTİNA GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE BAĞLI KURUM-OKUL VE
KURULUŞLARA DÖNER SERMAYE VERİLMESİ HAKKINDA KANUNUN ADININ VE
BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE 867 SAYILI ZİRAAT VEKÂLETİNE
MERBUT BAZI MEKTEP VE MÜESSESELERİN SURETİ İDARESİ HAKKINDA
KANUNA BAZI EK MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. — Kanun Tasarısının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 969 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — Tarım ve Köyişleri Bakanlığı döner sermaye işletmelerinin sermayesi, kendi kaynaklarından karşılamak üzere limitsiz sermaye olarak belirlenmiştir. Her yıl, yıl sonu elde edilen kâr sermayeye ilave edilir.

MADDE 3. — 969 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan "Sermayenin toplamı 1 inci maddede belirtilen miktara baliğ olduktan sonra fazlası hazineye yatırılır" hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3. — İşletmeler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının kuruluş ve görevleriyle ilgili mevzuatta belirtilen; bitkisel üretim, hayvansal üretim, su ürünleri, gıda, yem, kooperatifçilik ve el sanatlarıyla ilgili olarak üretim, ıslah, araştırma, yetiştirme, koruma, muayene, analiz, kontrol, deneme, öğretim, eğitim, yayım, yayın ve karantina ile ilgili döner sermaye faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli olan kümes, sera, imalâthane, tesis ve bina yapımı ve benzeri faaliyetlerde bulunurlar.

Bu faaliyetlerin ifasında gereken hallerde gerçek ve tüzel kişilerle iş birliği yapar. tarım, tarımsal sanayi konularında kooperatif, birlik ve şirketlere iştirak eder, bunlarla ortaklık yapar.

MADDE 5. — 969 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

d) Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye kârlarının % 40'ı; asli görevleri yanında döner sermaye hizmetlerinde çalışarak gelirin elde edilmesinde emeği geçen personele, bir yılda alacakları her türlü aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme ve her türlü tazminat tutarının % 100'ünü aşmamak üzere, çalışanların sorumlulukları ve riskleri dikkate alınarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle üretimi teşvik primi olarak ek ödeme yapılabilir. Üretimi teşvik primi dağıtımını işletme bünyesi ile sınırlıdır.

MADDE 6. — Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi 6 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Kanun Tasarısının 5 inci maddesi 7 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 867 sayılı Ziraat Vekâletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanuna Ek Madde 3'den sonra gelmek üzere aşağıdaki Ek Madde 4 ilave edilmiştir.

“EK MADDE 4. — Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye kârlarının % 40'ı; aslı görevleri yanında döner sermaye hizmetlerinde çalışarak gelirin elde edilmesinde emeği geçen personele, bir yılda alacakları her türlü aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme ve her türlü tazminat tutarının % 100'unu aşmamak üzere, çalışanların sorumlulukları ve riskleri dikkate alınarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle üretimi teşvik primi olarak ek ödeme yapılabilir. Üretimi teşvik primi dağıtımı işletme bünyesi ile sınırlıdır.”

MADDE 9. — 867 sayılı Ziraat Vekâletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanuna Ek Madde 4'den sonra gelmek üzere aşağıdaki Ek Madde 5 ilave edilmiştir.

“EK MADDE 5. — Döner sermaye faaliyetlerinin yürütülmesinde gereken hallerde, Bakanlığa görev kanunu ve diğer hizmet kanunlarıyla verilen tüm görev alanlarıyla ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerle, işbirliği yapar. Bu işletmeler, tarımsal sanayii konularında faaliyet gösteren kooperatif, birlik ve şirketlere iştirak eder, bunlarla ortaklık yapar.”

MADDE 10. — Kanun Tasarısının 6 ncı maddesi 10 uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Kanun Tasarısının 7 nci maddesi 11 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2895

5.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

11654 Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı.

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-1110/3804

4.9.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 25.8.1996 tarihinde kararlaştırılan " Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GEREKÇE

14-16 Mart 1986 tarihinde İstanbul'da yapılan İslâm Ülkeleri 2 nci Tarımsal Üretim ve Gıda Güvenliği Bakanlar toplantısında alınan Türkiye'de İslâm Ülkeleri için uluslararası nitelikte hizmet veren "Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi" kurulması kararı doğrultusunda, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü görevlendirilmiştir. Bu görevlendirme sonucunda; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü yaklaşık 300 milyarlık bir harcama ile bir idare binası, 150 kursiyere hizmet verecek nitelikte yatakhane, yemekhane, kütüphane, dersane ve laboratuvarlar, 230 koltuk kapasiteli sinevizyonlu ve simultane tercüme imkânı konferans salonu, bilgi işlem merkezi, cami ve spor tesisleri ile ulusal ve uluslararası nitelikte hizmet verebilecek kompleksi tamamlamış bulunmaktadır. Bakanlar Kurulunun 22.11.1994 tarihli ve 94/6291 sayılı Kararı ile de Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak İzmir-Menemen'de "Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü" kurulmuş ve hizmet vermeye başlamıştır. Ancak bu kuruluşun araştırma, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini hızlandırmak, çalışmalarından elde edilen uygulanabilir sonuçların yaygınlaşmasını sağlamak, gerek yurtiçi ve gerekse yurtdışı bilgi kaynaklarından faydalanmayı kolaylaştırmak, araştırma-

lardan ve deneyimlerden elde edilen bilgi birikiminin kolayca pazarlanabilmesini sağlamak amacı ile merkezin bünyesinde değişik statüde bir döner sermaye işletmesi kurulması gerekmektedir.

Bakanlıkların kuruluş ve görevlerini düzenleyen 27.9.1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında "Döner sermaye işletmelerinin kurulması, sermayesi, gelirleri, iş-leyiş ve denetimi ile ilgili esas ve usuller kanunla düzenlenir" hükmü yer aldığından, döner sermayelerin kuruluş kanunlarında anılan konulara yer verilmesi icap etmektedir.

Döner sermayeli işletmelerin idarî mevzuatları hazırlanırken Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığının görüşleri doğrultusunda 1050 sayılı Kanunun ana ilkeleri esas alınmakta ve dolayısıyla genel olarak döner sermayeli işletmeler 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunundan istisna tutulmaktadır.

Döner sermaye işletmelerinden hizmetin gereği olarak işletme müdürü, tahakkuk memuru, sayman ve veznedar istihdam edilmesi gerekmesine karşılık, bu görevlerden sadece sayman ve veznedarlık için kadro bulunmakta; diğer görevler için kadro ihdas edilmemektedir. Oysa her işletmenin idaresinin bir ita amiri tarafından yürütülmesi ve kendilerine bu görev verilenlerin işletmenin idaresinden resen, malî konularda da saymanla birlikte mesul olmaları genel muhasebe ile ilgili mevzuatlarda belirtilmektedir. Müstakim kadro olmaması nedeniyle bu görevlere aslen veya vekâleten atama da yapılamadığından, bu hizmetler katma bütçeli kuruluş kadrolarında görevli idareci veya elemanlarca ek görev olarak yürütülmekte; ancak, kendilerine tevdi olunan ita amirliği görevine karşılık malî sorumluluk tazminatı ödemesi yapılamamaktadır. Bu sebeple kadroları katma bütçeli kuruluşta olan ve asli görevleri yanında kendilerine Bakan Oluru ile işletmede ita amiri görevi verilen personele, ilgili mevzuatlar dahilinde döner sermayeli işletmelerin bütçelerinden malî sorumluluk tazminatı verilmesi gerekmektedir.

Tasarı, söz konusu noksanlıkların giderilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu

Esas No. : 11474

5.11.1999

Karar No. : 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı, Köy Hizmetlerinden Sorumlu Devlet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı 21.10.1999 tarihli Komisyonumuz toplantısında görüşülmüştür.

Kanun Tasarısının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde;

Hükümet temsilcileri,

— 14-16 Mart 1986 tarihinde İstanbul'da yapılan İslâm Ülkeleri 2 Tarımsal Üretim ve Gıda Güvenliği Bakanlar toplantısında alınan karar doğrultusunda Türkiye'de İslâm ülkeleri için uluslararası nitelikte hizmet veren "Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi"nin kurulduğunu ve bununla ilgili olarak Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün görevlendirildiğini,

— Bu merkezin 150 kursiyere hizmet verecek şekilde donatıldığını, ancak bu kuruluşun araştırma, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini hızlandırmak, çalışmalardan elde edilen uygulanabilir sonuçların yaygınlaşmasını sağlamak, gerek yurtiçi ve gerekse yurtdışı bilgi kaynaklarından faydalanmayı kolaylaştırmak, araştırmalardan ve deneyimlerden elde edilen bilgi birikiminin kolayca pazarlanabilmesini sağlamak amacı ile merkezin bünyesinde değişik statüde bir döner sermaye işletmesi kurulmasının gerektiğini,

Döner sermaye işletmelerinde kadro sıkıntısının olması nedeniyle kamu kuruluşlarında bazı kamu personeline döner sermaye faaliyetleriyle ilgili olarak mali ek görev verildiği ve bununla ilgili olarak ek bir ücretin ödenmesi gerektiğini,

İfade etmişlerdir.

Kanun Tasarısının tümü üzerinde Hükümet Temsilcilerinin Komisyonumuza vermiş olduğu izahat Komisyonumuzca da uygun bulunmuş ve Tasarının maddelerinin müzakeresine geçilmesi oybirliği ile kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısının maddelerinin müzakeresi sonucunda,

Kanun Tasarısının I inci maddesinin;

— Birinci fıkrasında yer alan “on milyar” TL.’lık rakam günün ekonomik koşullarına uygun olarak 17.5.1999 tarih ve 99/1285 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “yüz milyar” Türk Lirasına çıkarılması nedeniyle “yüz milyar” TL olarak değiştirilmiş, ayrıca “on katına kadar” ibareleri zaman içinde bu rakamın yaşanan enflasyonist ekonomik koşullardan aşınması nedeniyle Bakanlar Kuruluna esnek davranabilmesi amacıyla fıkra metninden çıkarılmış,

— Köy Hizmetleri Döner Sermayeli işletmelerinde uygulanan gayrisafi hâsıla kesintisinin %30 olarak uygulanması nedeniyle işletme gelirlerinin %30’luk bölümünün bu paya ayrılması, işletmeleri zarara uğratmakta bu nedenle görevi icabı hizmetlerin yerine getirilmesi engellenmektedir. Esasen işletmeler sermaye üstü kârlarının tamamamını yıl sonunda Maliye Bakanlığına yatırımları nedeniyle görevlerinin icaplarını yerine getirebilmeleri amacıyla üçüncü fıkranın sonuna “Köy Hizmetleri Döner Sermayeli işletmelerde gayri hâsıla üzerinden Genel Bütçeye aktarılan payların en düşük oranı uygulanır” cümlesi eklenerek bu oran 1050 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesindeki %10’lar seviyesine indirilmiş,

— Döner sermayeli işletmelerin ait oldukları, idare ile iç içe çalışan kuruluşlar olması ve işletmelerde hizmetin gereği olarak istihdam edilmeleri gereken çeşitli unvanlardaki personelden sadece sayman ve veznedar için kadro verilmesi nedeniyle mali sorumluluk taşıyan müdürler ve diğer görevlilere taşıdıkları sorumluluklar nedeniyle fazla mesai ücreti ödenmesi zorunluluk haline gelmiştir. Bu nedenle 9 uncu fıkra bu sorumlulukları, taşıyanlara 1999 yılı itibariyle asgari 24 milyon (brüt), azami 60 milyon TL ödeme yapılacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısının 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz gereği yapılmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan
Abdullah Turan Bilge
Konya
Sözcü
Evren Bulut
Edirne

Başkanvekilli
Hasan Kaya
Konya
Kâtip
Nunan Gültekin
Balıkesir

Üye	Üye
<i>Ali Halaman</i>	<i>Mehmet Özyol</i>
Adana	Adıyaman
Üye	Üye
<i>Latif Özbek</i>	<i>Mihrali Aksu</i>
Elazığ	Erzincan
Üye	Üye
<i>Zeki Ertugay</i>	<i>Necati Albay</i>
Erzurum	Eskişehir
Üye	Üye
<i>Ali Özdemir</i>	<i>Yücel Erdener</i>
Gaziantep	İstanbul
Üye	Üye
<i>Mehmet Serdaroğlu</i>	<i>Tunay Dikmen</i>
Kastamonu	Muğla
Üye	Üye
<i>Musa Demirci</i>	<i>Mehmet Güneş</i>
Sivas	Şanlıurfa
	(İmzada bulunamadı)

**TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUNUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. — 9.5.1985 tarihli ve 3202 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 44. — "Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ihtiyaç duyduğu ve lazım gördüğü merkezlerde ilgili bakanın onayı ile görev ve hizmetleri ile ilgili olarak 100 milyar liraya kadar döner sermayeli işletmeler kurabilir. Bu miktar Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

İşletmelerin sermayesi Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerden, mevcut sermayeleri ile işletmeler arası aynı ve nakdi sermaye transferlerinden, işletmelerin dönem sonu kârlarından, bağış ve yardımlardan meydana gelir. Elde edilen sermaye tıstü kârlar ertesi yıl bilanço dönemi sonunda katma bütçe saymanlıklarına yatırılır.

İşletmelere 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 832 sayılı Sayıştay Kanununun vizeye ilişkin hükümleri uygulanmaz. Köy Hizmetleri Döner Sermayeli İşletmelerde Gayrisafi Hâsıla üzerinden genel bütçeye aktarılan payların en düşük oranı uygulanır.

Genel müdürlüğe bağlı merkezlerde kurulan bu işletmeler dışarıdan da iş alabilir.

İşletmelerin gelirleri, genel müdürlüğün faaliyet alanına giren hizmetlerin yapılmasından, dışarıdan alınacak işlerden ve genel müdürlüğe ait her türlü makine kira gelirlerinden oluşur. Giderler ise yönetmelik ve bakanın onaylayacağı bütçe uygulama talimatı esasları doğrultusunda ve bütçeleri dahilince yapılır.

Yukarıdaki hükümlere istinaden kurulan işletmeler yanında genel müdürlükçe kurulan Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğünde ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri yapmak üzere kurulacak on milyar lira sermayeli döner sermayeli işletmenin üç milyar liralık ilk sermayesi genel müdürlük bünyesindeki diğer işletmelerden karşlanır.

Bu işletmenin gelirleri ulusal ve uluslararası eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri karşılığı elde olunacak gelirlerden, basım, yayın ve faaliyetlerle ilgili elde edilecek diğer gelirler ile bakişlardan oluşur. İşletmenin faaliyetlerinin gerektirdiği giderler, bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır.

Bu işletmenin faaliyetleri sonucu yıl sonunda elde edilecek kârın yüzde kırkı bir sonraki yıl Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğünün araştırma, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinde kullanılacak olan araç gereç ve diğer ihtiyaçlarına ayrılarak, geri kalanı işletmenin sermayesine ilave edilir. Sermaye tamamlandıktan sonra, yüzde altmışlık miktar 43 üncü madde gereğince katma bütçeye irat kaydolunur.

Asli görevleri yanında kendilerine döner sarmeyede ikinci görev verilen katma bütçe persone-line döner sermaye bütçesinden memur maaş katsayısının 2000-5000 rakamı ile çarpımından elde olunacak miktarı aşmamak ve kimlere ne miktara kadar ödeme yapılacağı hakkında usul ve esasları ilgili bakanın onayı ile belirlenen şekilde fazla mesai ücreti ödenir.

İşletmelerin kadro iş ve işlemleri ve diğer hususlar, yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 2. — Kanun Tasarısının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

22.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza arzı sunulan ve İctüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

11854 Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.111101-1444/6679

26.11.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 17.11.1998 tarihinde kararlaştırılan “ Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun 19 uncu maddesine istinaden iki milyar nominal sermaye tahsis edilmek suretiyle kurulan Döner Sermaye Merkez Müdürlüğümüz 1.10.1984 tarihinden bu yana faaliyetini sürdürmektedir.

Ancak, tahsis edilen bu sermayenin yıllar itibariyle kuruluş kârlarına mahsup edilmek suretiyle ödenmiş duruma geldiği tetkiklerimizden anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen Kanunun aynı maddesi gereğince sermayeyi aşan kârların katma bütçeye gelir kaydedilmek üzere Kurum saymanlığına yatırılması hükmüne bağlandığı, bu nedenle de döner sermayeli kuruluş ve işletmelerin yıl sonu kârları katma bütçe saymanlığına aktarıldığından kuruluş ve işletmelerin nakit sıkıntısına düştüğü ve herhangi bir yatırıma gidemedikleri gözleendiği gibi, her yıl tekrarlanan bu olay, çalışanları da olumsuz yönde etkilemektedir.

Örnek vermek gerekirse 1996 yılında döner sermayeli kuruluş ve işletmelerin toplam kârı= 6 904 417 942.- TL. 1997 yılı içinde, yine 1997 yılı kârı olan =19 197 123 707.- TL. 1998 yılı içinde katma bütçe saymanlığına aktarılmıştır.

Bu amaçla Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Genel gerekçede açıklanan nedenlerle döner sermayeli kuruluş ve işletmelerde ortaya çıkan nakit sıkıntısının giderilebilmesi amacıyla, döner sermaye işletmelerine kendi kaynaklarından karşılanmak üzere otuz milyar lira sermaye tahsis edilmesi uygun görülmüştür.

Bu amaçla madde hazırlanmıştır.

Madde 2. – Yürürlük maddesidir.

Madde 3. – Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/478, 1/474, 1/454

27.1.2000

Karar No. : 86

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca, 20 nci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, ancak dönemin sona ermesi nedeniyle kanunlaşamayan kadük olan "Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/478)", "Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (1/474)" ile "Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/454)" Hükümetçe yenilenerek, Başkanlığa esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Söz konusu tasarılar, Komisyonumuzun 25.1.2000 tarihinde yaptığı 36 ncı birleşimde, birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle İhtüzlüğün 35 inci maddesi uyarınca birleştirilmesi suretiyle, Devlet Bakanları Mustafa Yılmaz ve Hasan Gemici ile Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp, Maliye Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Köy

Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Tasarılar ve gerekçeleri incelendiğinde;

• 1/474 esas numaralı Tasarı ile;

– Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı döner sermayeli işletmelerin sermayesinin on milyar liraya yükseltilmesi ve bu rakamın on katına kadar artırılması hususunda Bakanlar Kurulunun yetkili kılınmasının,

– İşletmelerin sermayelerinin; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerden, mevcut sermayeleri ile işletmeler arası aynı ve nakdi transferlerden, dönem sonu kârlarından, bağış ve yardımlardan, gelirlerinin ise Genel Müdürlüğün faaliyet alanına giren hizmetlerin yapılmasından, dışarıdan alınacak işlerden ve makine kiralardan sağlanmasının,

– Utusal ve uluslararası düzeyde eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri yapmak üzere, Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde bir döner sermaye işletmesi kurulmasının,

– Kendilerine Bakan onayı ile döner sermaye işletmesi ita amiri görevi verilenlere malî sorumluluk tazminatı ödenmesinin,

• 1/454 esas numaralı Tasarı ile; 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan döner sermaye miktarının kendi kaynaklarından karşılanmak üzere, iki milyar liradan, otuz milyar liraya çıkarılması ve Bakanlar Kuruluna bu miktarı dört katına kadar artırma yetkisi verilmesinin,

• 1/478 esas numaralı Tasarı ile;

– 21.12.1967 tarihli ve 969 sayılı Kanun uyarınca Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan döner sermaye işletmelerine verilen sermaye limitinin elli milyar liraya yükseltilmesi ve bu miktarı beş katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulunun yetkili kılınmasının,

– 441 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığın adının değiştirilmesi ve teşkilât yapısının yeniden düzenlenmesi nedeniyle, 969 sayılı Kanunun adının da değiştirilmesinin,

– Yetiştirici ve çiftçilere önemli hizmetler veren ve çok sayıda tarım girdisi sağlayan işletmelerin fonksiyonel hale getirilebilmesi için kuruluş ve işleyişlerinin yeniden düzenlenerek, Bakanlığın görevleriyle uyumlu hale getirilmesinin,

– Merkezde, işletmelerin bütçelerini, hesaplarını, bilançolarını incelemek ve düzenlemek, onaya sunmak ve işletmelerin işlemlerini kontrol etmek ve yönlendirmek gibi görevlerin yerine getirilebilmesi amacıyla Döner Sermaye İşletmeleri Merkez Şubesi Müdürlüğünün kurulmasının,

Öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda tasarıların geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

– Tarım sektörünün sorunlarının palyatif tedbirlerle çözülemeyeceği, günümüzde tarım ve sanayinin iç içe girmiş olmaları nedeniyle bir arada düşünülmesi ve politikaların buna göre oluşturulması gerektiği, bu çerçevede tarım teknoparklarının kurulmasında yarar görüldüğü,

– Döner sermaye işletmeleri tarafından yürütülen hizmetlerin gözden geçirilmesinde ve bazı hizmetlerin özel sektöre devredilmesinde fayda mülahaza edildiği,

– Tarım destekleme politikalarının bir plan ve program dahilinde tek bir merkezden yürütülmesinin gerekli olduğu,

– Tarım ve Köyşleri Bakanlığı bünyesinde sermayesi çok küçük olan döner sermaye işletmelerinin bulunduğu, bunların sağlıklı hizmet üretilmediği, ayrıca Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde de gereğinden fazla döner sermaye işletmesi bulunduğu, esasen döner sermaye işletmelerinin verimli çalışmadıkları gibi mali disiplini de zedeledikleri, mutlaka devam ettirilmesi gerekenler varsa bunların birleştirilerek toplulaştırılması ve sayılarının azaltılmasının yerinde olacağı,

– Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı döner sermayeli işletmelerde son derece yararlı hizmetlerin yürütüldüğü, bu nedenle bu işletmelere her türlü desteğin sağlanması gerektiği,

– Döner sermayelerin, bütçe imkanları dahilinde gerçekleştirilemeyen hizmetlerin yürütülmesini sağladıkları, bu nedenle sözkonusu kuruluşların tasfiyesi yerine etkinleştirilmelerinin daha gerçekçi bir yaklaşım olacağı, etkin bir döner sermaye sisteminin boyutları küçülmüş bir devlet örgütünde önemli bir boşluğu doldurabileceği,

– Döner sermayelerin ıslah edilerek ciddi bir denetim sistemine tâbi tutulmak suretiyle muhafaza edilmelerinde yarar bulunduğu,

– Ülkemizde kamu hizmetlerinin sağlıklı fiyattandırılmadığı, özel sektör, kamu iktisadi teşebbüsleri veya katma bütçeli kuruluşlarca yürütülebilecek hizmetlerin döner sermayeli işletmeler eliyle yürütülmesine çalışıldığı, kamu malı yönetiminde gerçekleştirilecek reform çalışmaları çerçevesinde, döner sermayelerin de yeniden ele alınarak çok gerekli olanlar dışındaki döner sermayelerin tasfiye edilmeleri gerektiği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

– Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı döner sermaye işletmesinin iki milyar lira sermaye ile kurulduğu, sermayesinin tümünün ödendiği ancak, yeterli işletme sermayesi oluşturulmadığından sermaye limitinin artırılmasına ihtiyaç duyulduğu,

– Döner sermayeli işletmelere bağlı atölyelerde, koruma altına alınan çocuklara meslek edin-dirmeye çalışıldığı,

– Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne Teşkilât Kanunu ile çok geniş ve kapsamlı görevler verildiği, bu görevlerin bir çoğunun aciliyeti nedeniyle özel makine, ekipman ve beceri gerektirdiği, atıl işgücü ve makine kapasitesinin değerlendirilerek ekonomiyeye katkı sağlaması ve kurumun bütçe imkanları ile yürütülemeyen bazı hizmetlerinin döner sermaye işletmeleri vasıtasıyla yerine getirilmesinde zorunluluk olduğu,

– Tarım ve Köyşleri Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmelerinin sermayesinin çok yetersiz bir miktarda olduğu, bu sermaye ile araştırma enstitülerinin ve laboratuvarlarının araştırmalarda kullanılacak en küçük bir alet dahi almalarının mümkün olmadığı,

– Tasarıların yasalaşması halinde, Tarım ve Köyşleri Bakanlığının bütçe imkanlarının kısıtlı olması nedeniyle hizmetlerde ortaya çıkan aksamaların aşılabileceği, işletmelerin sermayelerini kendi özkaynaklarından karşılayarak daha verimli bir çalışma içine girebilecekleri ve bu çalışmalar ile ülkemizin tarım kesimine önemli hizmetler götürülerek aktivite ve etkinlik sağlanacağı,

Belirtmiştir.

Tümü üzerindeki görüşmeleri takiben tasarılar ve gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Yapılan görüşmeler sonucunda;

– 1/478 esas numaralı Tasarının; 969 sayılı Kanunun adını değiştiren 1 inci maddesi ile, anılan Kanunda "Tarım Bakanlığı"na yapılan atıfların "Tarım ve Köyşleri" olarak değiştirilmesine ilişkin 5 inci maddesinin birleştirilmesi suretiyle metnin 1 inci maddesi olarak,

— 1/478 esas numaralı Tasarının 2 nci maddesi, madde metninde yer alan elli milyar liralık sermayenin yirmibeş trilyona çıkarılması ve Bakanlar Kuruluna tanınan, bu miktarı beş katına kadar artırma yetkisinin “dört katına kadar” şeklinde değiştirilmesi suretiyle metnin 2 nci maddesi olarak,

— 1/478 esas numaralı Tasarının 3 üncü maddesi, madde metninde yer alan “bina yapımı ve” ibaresinin “bina yapılması ve yaptırılması ile” şeklinde değiştirilmesi suretiyle metnin 3 üncü maddesi olarak,

— 1/478 esas numaralı Tasarının 4 üncü maddesi; kurulması öngörülen şube müdürlüğünün saymanlık teşkilâtını muhtevi, İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına bağlı Döner Sermaye İşletmeleri Şube Müdürlüğü olduğuna açıklık kazandıracak bir ibarenin eklenmesi suretiyle metnin 4 üncü maddesi olarak,

— 1/474 esas numaralı Tasarının 1 inci maddesi; birinci fıkrasında yer alan sermaye miktarının beşyüz milyar liraya yükseltilmesi ve Bakanlar Kuruluna tanınan, bu miktarı on katına kadar artırma yetkisinin “dört katına kadar” şeklinde değiştirilmesi, altıncı fıkrasının anlatıma açıklık kazandırmak ve işletmelerin sermaye limitlerinin önceki fıkralarda belirtilmiş olması nedeniyle herhangi bir kısıtlamaya sebebiyet verilmemesi amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle metnin 5 inci maddesi olarak,

— 1/454 esas numaralı Tasarının 1 inci maddesi; madde metninde yer alan sermaye miktarının, 1999 yılı döner sermaye kârı ve önümüzdeki yıllar beklentileri de dikkate alınarak ikiyüz elli milyar liraya çıkarılması suretiyle metnin 6 ncı maddesi olarak,

— Yürürlük ve yürütmeye ilişkin maddeleri ise metnin 7 ve 8 inci maddeleri olarak,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, içeriğinde yapılan düzenlemeleri kapsamı açısından Tasarının başlığı “Bazı Kanunların Döner Sermayelere İlişkin Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” şeklinde değiştirilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>
Antalya	Gaziantep
Sözcü	Kâtip
<i>Nihat Gökbulut</i>	<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>
Kırıkkale	Bartın
Üye	Üye
<i>Sait Aşba</i>	<i>Abdülkadir Akcan</i>
Afyon	Afyon
Üye	Üye
<i>Gaffar Yakın</i>	<i>Hikmet Uluğbay</i>
Afyon	Ankara
Üye	Üye
<i>Ali Uzunurmak</i>	<i>Zeki Ergezen</i>
Aydın	Bitlis
Üye	Üye
<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>
Bursa	Bursa

Üye
Süleyman Coşkun
Burdur
Üye
Mitçahit Hınoğlu
Erzurum

Üye
Mehmet Döner
Hatay

Üye
Ali Er
İçel
Üye
Ali Coşkun
İstanbul
(İmzada bulunamadı.)

Üye
Hasan Metin
İzmir
Üye
Ali Gebeş
Konya
Üye
Süleyman Çelebi
Mardin

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
(İmzada bulunamadı.)

Üye
Tarık Cengiz
Samsun
Üye
Lütfi Ceylan
Tokat

Üye
Hakkı Duran
Çankırı
Üye
Aslan Polat
Erzurum
(İmzada bulunamadı.)

Üye
Ramazan Gül
Isparta
(İmzada bulunamadı.)
Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul
Üye
Masum Türker
İstanbul

Üye
İlhami Yılmaz
Karabük
Üye
Ahmet Derin
Kütahya
Üye
Veysi Şahin
Mardin
(İmzada bulunamadı.)

Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya

Üye
Kemal Kabataş
Samsun
Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TARIM BAKANLIĞI ZİRAAT İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İLE ZİRAİ MÜCADELE VE ZİRAİ KARANTİNA GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE BAĞLI KURUM-OKUL VE KURULUŞLARA DÖNER SERMAYE VERİLMESİ HAKKINDA KANUNUN ADININ VE BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. – 21.12.1967 tarihli ve 969 sayılı “Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanun”un adı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 867 ve 170 sayılı Kanunlara Tabi İşletmeler Dışında Kalan Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanun”

MADDE 2. – 969 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 1. – Tarım ve Köyişleri Bakanlığı döner sermaye işletmelerinin sermayesi, kendi kaynaklarından karşılanmak üzere, 50 milyar Türk Lirasına yükseltilmiştir. Bu miktarı beş katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 3. – 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 3. – İşletmeler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının kuruluş ve görevleriyle ilgili mevzuatta belirtilen; bitkisel üretim, hayvansal üretim, su ürünleri, gıda, yem, kooperatifçilik ve el sanatlarıyla ilgili olarak üretim, ıslah, araştırma, yetiştirme, koruma, muayene, analiz, kontrol, deneme, öğretim, eğitim, yayım, yayın ve karantina ile ilgili döner sermaye faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli olan kümes, sera, imalathane, tesis ve bina yapımı ve benzeri faaliyetlerde bulunurlar.”

MADDE 4. – 969 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6. – Merkezde, döner sermaye işletmelerinin bütçelerini, hesaplarını, bilançolarını incelemek, düzenlemek, makam onayına sunmak ve döner sermaye ile ilgili diğer işleri yapmakla görevli Döner Sermaye İşletmeleri Merkez Şubesi Müdürlüğü; taşrada ise, sermaye tahsis edilen kuruluşlarda Bakan onayı ile döner sermaye işletmeleri kurulur.”

MADDE 5. – 969 sayılı Kanunda geçen “Tarım Bakanlığı” ifadeleri “Tarım ve Köyişleri Bakanlığı” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

A. Mesut Yılmaz
Başbakan
Dev. Bakanı ve Başb. Yard.
B. Ecevit
Devlet Bakanı V.
C. Kavak
Devlet Bakanı
Y. Seçkiner
Devlet Bakanı
Prof. Dr. H. S. Türk
Devlet Bakanı
R. Serdaroğlu
Devlet Bakanı
Prof. Dr. Ş. Gürel
Devlet Bakanı
Dr. İ. Çelebi
Devlet Bakanı
R. Şahin
Devlet Bakanı
C. Kavak
Devlet Bakanı
R. K. Yücelen
Devlet Bakanı
M. Batallı
İçişleri Bakanı
M. Başesgioğlu
Maliye Bakanı
Z. Temizel
Bayındırlık ve İskân Bakanı
Y. Topçu
Ulaştırma Bakanı
N. Menzir
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Prof. Dr. N. Çağan
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
M. C. Ersüner
Turizm Bakanı
İ. Gürdal

Çevre Bakanı V.
İ. Gürdal

Milli Sav. Bak. ve Başb. Yard. V.
M. Batallı
Devlet Bakanı
H. Özkan
Devlet Bakanı
İ. Saygun
Devlet Bakanı
Prof. Dr. S. Yıldırım
Devlet Bakanı
M. Gürdere
Devlet Bakanı
Prof. Dr. A. Andıcan
Devlet Bakanı
M. Yılmaz
Devlet Bakanı
B. Kara
Devlet Bakanı
E. Aştık
Devlet Bakanı V.
H. Özkan
Adalet Bakanı
O. Sungurlu
Dışişleri Bakanı
İ. Cem
Millî Eğitim Bakanı
H. Uluğbay
Sağlık Bakanı
H. İ. Özsoy
Tarım ve Köyşleri Bakanı
M. Taşar
Sanayi ve Ticaret Bakanı
Y. Erez
Kültür Bakanı
İ. Talay
Orman Bakanı
E. Taranoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 9.5.1985 tarihli ve 3202 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 44. — Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ihtiyaç duyduğu ve zorunlu gördüğü merkezlerde ilgili Bakanın onayı ile görev ve hizmetleriyle ilgili olarak onmilyar liraya kadar döner sermayeli işletmeler kurabilir. Bu miktar Bakanlar Kurulunca on katına kadar artırılabilir.

İşletmelerin sermayesi Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerden, mevcut sermayeleri ile işletmeler arası aynı ve nakdi sermaye transferlerinden, işletmelerin dönem sonu kârlarından, bağış ve yardımlardan meydana gelir. Elde edilen sermaye üstü kârlar ertesi yıl bilanço dönemi sonunda katma bütçe saymanlıklarına yatırılır.

İşletmelere 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 832 sayılı Sayıştay Kanununun vizeye ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Genel Müdürlüğe bağlı merkezlerde kurulan bu işletmeler dışarıdan da iş alabilir.

İşletmelerin gelirleri, Genel Müdürlüğün faaliyet alanına giren hizmetlerin yapılmasından, dışarıdan alınacak işlerden ve Genel Müdürlüğe ait her türlü makine kira gelirlerinden oluşur. Giderler ise yönetmelik ve Bakanın onaylayacağı bütçe uygulama talimatı esasları doğrultusunda ve bütçeleri dahilinde yapılır.

Yukarıdaki hükümlere istinaden kurulan işletmeler yanında Genel Müdürlükçe kurulan Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğünde ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri yapmak üzere kurulacak onmilyar lira sermayeli Döner Sermayeli İşletmenin ümumiyar liralık ilk sermayesi Genel Müdürlük bünyesindeki diğer işletmelerden karşılanır.

Bu işletmenin gelirleri ulusal ve uluslararası eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri karşıdığı elde olunacak gelirlerden, basım, yayın ve faaliyetlerle ilgili elde edilecek diğer gelirler ile bağışlardan oluşur. İşletmenin faaliyetlerinin gerektirdiği giderler, bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır.

Bu işletmenin faaliyetleri sonucu yıl sonunda elde edilecek kârın yüzde kırkı birsonraki yıl Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğünün araştırma, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinde kullanılacak olan araç, gereç ve diğer ihtiyaçlarına ayrılarak, geri kalanı işletmenin sermayesine ilave edilir. Sermaye tamamlandıktan sonra, yüzde altmışlık miktar 43 üncü madde gereğince katma bütçeye irad kaydolunur.

Kendilerine Bakan onayı ile döner sermayeli işletmelerde amiri ita görevi verilen katma bütçe personeline ilgili mevzuatın öngördüğü malî sorumluluk tazminatı döner sermaye bütçelerinden ödenir.

İşletmelerin kadro iş ve işlemleri ve diğer hususlar yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. I. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı V.

H. Özkan

Sağlık Bakanı

H. I. Özsoy

Çalışma ve Sos. G. v. Bak.

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

I. Talay

Milli Sav. Bak. ve Başb. Yrd.

I. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkimer

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Milli Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

I. Girdal

Çevre Bakanı

Dr. I. Aykut

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andican

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı V.

Ş. Gürel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bak.

M. C. Ersütmer

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU KANUNUNUN BİR
MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 24.5.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kuruma, bu Kanunda öngörülen temel ve sürekli görevlere bağlı olarak ortaya çıkan üretim ve hizmet faaliyetlerini sürdürebilmek için gerekli yerde ve sayıda döner sermaye işletmesi kurmak amacıyla kendi kaynaklarından karşılanmak üzere otuz milyar lira sermaye tahsis edilmiştir. Bu miktar Bakanlar Kurulu Kararı ile dört katına kadar artırılabilir.”

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd. V.	Devlet Bakanı
<i>B. Ecevit</i>	<i>R. Serdaroğlu</i>	<i>G. Taner</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Özkan</i>	<i>Y. Seçkiner</i>	<i>İ. Saygın</i>
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Özkan</i>	<i>Prof. Dr. S. Yıldırım</i>	<i>R. Serdaroğlu</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı
<i>M. Gürdere</i>	<i>H. Gemici</i>	<i>Prof. Dr. A. Andıcan</i>
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>Y. Topçu</i>	<i>M. Yılmaz</i>	<i>Y. Aktuna</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>B. Kara</i>	<i>C. Kavak</i>	<i>R. K. Yücelen</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.	Adalet Bakanı
<i>H. Gemici</i>	<i>Y. Aktuna</i>	<i>M. Denizkurdu</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı
<i>K. Aktaş</i>	<i>İ. Talay</i>	<i>Z. Temizel</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>H. Uluğbay</i>	<i>Y. Topçu</i>	<i>H. İ. Özsoy</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güt. Bak. V.
<i>A. A. Denizolgun</i>	<i>M. Taşar</i>	<i>H. Uluğbay</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı	Enerji ve Tabii Kay. Bak.	Kültür Bakanı
<i>Y. Erez</i>	<i>M. C. Ersümer</i>	<i>İ. Talay</i>
Turizm Bakanı	Orman Bakanı	Çevre Bakanı
<i>İ. Gürdal</i>	<i>E. Taranoğlu</i>	<i>Dr. İ. Aykut</i>

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
BAZI KANUNLARIN DÖNER SERMAYELERE İLİŞKİN HÜKÜMLERİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

(Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adı ve Bazı Maddeleri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesi ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı)

MADDE 1. — 21.12.1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum-Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun adı aşağıdaki şekilde ve bu Kanunda geçen "Tarım Bakanlığı" ifadeleri "Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.

"Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının 867 ve 170 sayılı Kanunlara Tabî İşletmeler Dışında Kalan Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanun"

MADDE 2. — 969 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 1. — Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı döner sermaye işletmelerine kendi kaynaklarından karşılanmak üzere yirmibeş trilyon lira sermaye tahsis edilmiştir. Bu miktarı dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

MADDE 3. — 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — İşletmeler, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının kuruluş ve görevleriyle ilgili mevzuatta belirtilen; bitkisel üretim, hayvansal üretim, su ürünleri, gıda, yem, kooperatifçilik ve el sanatlarıyla ilgili olarak üretim, ıslah, araştırma, yetiştirme, koruma, muayene, analiz, kontrol, deneme, öğretim, eğitim, yayım, yayın ve karantina ile ilgili döner sermaye faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli olan kütmes, sera, imalathane, tesis, bina yapılması ve yaptırılması ile benzeri faaliyetlerde bulunurlar."

MADDE 4. — 969 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6. — Merkezde, döner sermaye işletmelerinin bütçelerini, hesaplarını, bilançolarını incelemek, düzenlemek, makam onayına sunmak ve döner sermaye ile ilgili diğer işleri yapmakla görevli saymanlık teşkilâtını muhtevi, İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına bağlı Döner Sermaye İşletmeleri Şube Müdürlüğü; taşrada ise sermaye tahsis edilen kuruluşlarda Bakan onayı ile döner sermaye işletmeleri kurulur."

MADDE 5. — 9.5.1985 tarihli ve 3202 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 44. — Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ihtiyaç duyduğu ve lüzumlu gördüğü merkezlerde ilgili Bakanın onayı ile görev ve hizmetleriyle ilgili olarak beşyüz milyar liraya kadar döner sermayeli işletmeler kurulabilir. Bu miktarı dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

İşletmelerin sermayesi Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerden, mevcut sermayeleri ile işletmeler arası aynı ve nakdî sermaye transferlerinden, işletmelerin dönem sonu kârlarından, bağış ve yardımlardan meydana gelir. Elde edilen sermaye üstü kârlar ertesi yıl bilançosu dönemi sonunda katma saymanlıklarına yatırılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İşletmelere 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 832 sayılı Sayıştay Kanununun vizeye ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Genel Müdürlüğe bağlı merkezlerde kurulan bu işletmeler dışarıdan da iş alabilir.

İşletmelerin gelirleri, Genel Müdürlüğün faaliyet alanına giren hizmetlerin yapılmasından, dışarıdan alınacak işlerden ve Genel Müdürlüğe ait her türlü makine kira gelirlerinden oluşur. Giderler ise yönetmelik ve Bakanın onaylayacağı bütçe uygulama talimatı esasları doğrultusunda ve bütçeleri dahilinde yapılır.

Yukarıdaki hükümlere istinaden kurulan işletmeler yanında, Genel Müdürlükçe kurulan Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri yapmak üzere döner sermayeli işletme kurulur.

Bu işletmenin gelirleri ulusal ve uluslararası eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri karşılığı elde olunacak gelirlerden, basım, yayım ve faaliyetlerle ilgili elde edilecek diğer gelirler ile bağışlardan oluşur. İşletmenin faaliyetlerinin gerektirdiği giderler, bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır.

Bu işletmenin faaliyetleri sonucu yıl sonunda elde edilecek kârın yüzde kırkı bir sonraki yıl Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğünün araştırma, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinde kullanılacak olan araç, gereç ve diğer ihtiyaçlarına ayrılarak, geri kalanı işletmenin sermayesine ilave edilir. Sermaye tamamlandıktan sonra, yüzde altmışlık miktarı 43 üncü madde gereğince katma bütçeye irat kaydolunur.

Kendilerine Bakan onayı ile döner sermayeli işletmelerde amiri ita görevi verilen katma bütçe personeline ilgili mevzuatın öngördüğü mali sorumluluk tazminatı döner sermaye bütçelerinden ödenir.

İşletmelerin kadro iş ve işlemleri ve diğer hususlar yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 6. – 24.5.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun 19 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kuruma, bu Kanunda öngörülen temel ve sürekli görevlere bağlı olarak ortaya çıkan üretim ve hizmet faaliyetlerini sürdürebilmek için gerekli yerde ve sayıda döner sermaye işletmesi kurmak amacıyla kendi kaynaklarından karşılanmak üzere ikiyüzelli milyar lira sermaye tahsis edilmiştir. Bu miktarı dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 7. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.